

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 28ης Απριλίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2658/87 — Κοινό δασμολόγιο — Δασμολογική κατάταξη — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Διακρίσεις 1517 90 91 και 1518 00 31 — Φυτικό, ακατέργαστο, σταθερό, ρευστό μείγμα, αποτελούμενο από κραμβέλαιο (88 %) και από ηλιανθέλαιο (12 %)»

Στην υπόθεση C-233/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Administratīvā apgabaltiesa (Λεττονία) με απόφαση της 13ης Μαΐου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Μαΐου 2015, στο πλαίσιο της δίκης,

SIA «Oniors Bio»

κατά

Valsts ieņēmumu dienests,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. Žnáby, πρόεδρο τμήματος, M. Safjan και M. Βηλαρά (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Λεττονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. Kalniņš και την G. Bambāne,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Sauka και A. Caeiros,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η λεττονική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των διακρίσεων 1517 90 91 και 1518 00 31 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, η οποία περιέχεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1006/2011 της Επιτροπής, της 27ης Σεπτεμβρίου 2011 (στο εξής: κανονισμός 2658/87, στο εξής: ΣΟ).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της SIA «Oniors Bio» (στο εξής: Oniors Bio) και της Valsts ieņēmumu dienests (λεττονική φορολογική διοίκηση, στο εξής: VID), με αντικείμενο τη δασμολογική κατάταξη ενός μείγματος ακατέργαστων σταθερών ρευστών φυτικών λαδιών (88 % κραμβέλαιο και 12 % ηλιανθέλαιο).

Το νομικό πλαίσιο

Η ΣΟ και το ΕΣ

- 3 Η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από τη ΣΟ. Τούτη στηρίζεται στο εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ), το οποίο καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμια Οργάνωση Τελωνείων (ΠΟΤ), και συστάθηκε με τη Σύμβαση για την ίδρυση του εν λόγω συμβουλίου που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 15 Δεκεμβρίου 1950. Το ΕΣ θεσπίστηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και εγκρίθηκε, με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ L 198, σ. 1). Η ΣΟ επαναλαμβάνει τις εξαψήφιες κλάσεις και διακρίσεις του ΕΣ, ενώ σχηματίζει τις δικές της υποδιαίρέσεις μόνον με το έβδομο και το όγδοο ψηφίο.
- 4 Το άρθρο 12 του κανονισμού 2658/87 προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσπίζει κάθε έτος κανονισμό ο οποίος περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο της ΣΟ και τους αντίστοιχους αυτόνομους και συμβατικούς δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, όπως αυτή προκύπτει από τα μέτρα που λαμβάνονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από την Επιτροπή. Ο κανονισμός αυτός δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου και έχει εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου του επομένου έτους.
- 5 Η ισχύουσα κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης ΣΟ είναι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία που κατατέθηκε στο Δικαστήριο, αυτή που αφορά το έτος 2012 και περιέχεται στον κανονισμό 1006/2011.
- 6 Το πρώτο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει ένα σύνολο προκαταρκτικών διατάξεων. Στο μέρος αυτό, υπό τον τίτλο I που περιλαμβάνει γενικούς κανόνες, το τιτλοφορούμενο «Γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας» τμήμα Α ορίζει τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων [...].»

7 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει το τμήμα III, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά. Προϊόντα της διάσπασης αυτών. Λίπη βρώσιμα επεξεργασμένα. Κεριά ζωικής ή φυτικής προέλευσης». Το εν λόγω τμήμα περιλαμβάνει το κεφάλαιο 15, το οποίο φέρει πανομοιότυπο τίτλο.

8 Το προμνησθέν κεφάλαιο 15 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες δασμολογικές κλάσεις και διακρίσεις:

«1516 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, διεστεροποιημένα, επανεστεροποιημένα ή ελαϊδινισμένα (με ισομέρεια λιπαρών οξέων), έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα».

[...]

1517 Μαργαρίνη· μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου αυτού, άλλα από τα λίπη και λάδια διατροφής και τα κλάσματά τους της κλάσης 1516:

[...]

1517 90 91 — — Λάδια φυτικά σταθερά, ρευστά, απλώς αναμειγμένα».

9 Η κλάση 1518 της ΣΟ υποδιαιρείται ως ακολούθως:

«1518 00 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, θερμικά επεξεργασμένα (βρασμένα ή ψημένα), οξειδωμένα, αφυδατωμένα, θειωμένα, εμφυσημένα, πολυμερισμένα με απλή θέρμανση ή αλλιώς χημικώς τροποποιημένα, με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 1516· Μείγματα ή παρασκευάσματα μη βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου αυτού που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:

1518 00 10 — Λινοξύνη

— Λάδια φυτικά σταθερά ρευστά, απλώς αναμειγμένα, που προορίζονται για τεχνικές ή βιομηχανικές χρήσεις άλλες από την παρασκευή προϊόντων για την ανθρώπινη διατροφή:

1518 00 31 — Ακατέργαστα:

[...].»

10 Η σημείωση 3 του κεφαλαίου 15 της ΣΟ ορίζει τα εξής:

«Η κλάση 1518 δεν περιλαμβάνει τα λίπη και λάδια απλώς μετουσιωμένα, που παραμένουν στην κλάση στην οποία υπάγονται τα αντίστοιχα μη μετουσιωμένα λίπη και λάδια.»

11 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ καταρτίζονται εντός του ΠΟΤ σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Συμβάσεως για το ΕΣ της 14ης Ιουνίου 1983 και δημοσιεύονται στις δύο επίσημες γλώσσες του ΠΟΤ, δηλαδή τη γαλλική και την αγγλική. Το γαλλικό κείμενο της επεξηγηματικής σημείωσης του ΕΣ σε σχέση με το κεφάλαιο 15 ορίζει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«Η μνημονευόμενη στη σημείωση 3 του παρόντος κεφαλαίου φράση “λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, απλώς μετουσιωμένα”, αφορά τα λίπη ή τα λάδια και τα κλάσματά τους, στα οποία, προκειμένου να καταστούν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, προσετέθη μετουσιωτικό, όπως ιχθυέλαιο, φαινόλες, ορυκτέλαια, τερεβινθέλαιο, τολουόλιο, σαλικυλικό μεθύλιο (αιθέρια έλαια Wintergreen ή Gaultheria), έλαιο δεντρολίβανου. Οι ουσίες αυτές προστίθενται σε μικρές ποσότητες (συνήθως το

πολύ 1 %) σε τέτοιες αναλογίες ώστε τα λίπη ή τα λάδια και τα κλάσματά τους μην καθίστανται, παραδείγματος χάρη, ταγγά, ξυνά, ερεθιστικά, πικρά. Σημειωτέον, ωστόσο, ότι η σημείωση 3 του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζεται σε μετουσιωμένα μείγματα ή παρασκευάσματα λιπών ή λαδιών ή των κλασμάτων τους (αρ. 15.18).»

Ο τελωνειακός κώδικας

- 12 Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005 (ΕΕ L 117, σ. 13, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), ορίζει τα εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις, να διενεργούν κάθε έλεγχο τον οποίο κρίνουν αναγκαίο για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών κανόνων και των άλλων νομοθετικών διατάξεων που διέπουν την είσοδο, την έξοδο, τη διαμετακόμιση, τη μεταφορά και την τελική χρήση εμπορευμάτων που διακινούνται μεταξύ του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας και τρίτων χωρών και την παρουσία εμπορευμάτων που δεν έχουν κοινοτικό χαρακτήρα. Για τον σκοπό της ορθής εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, οι τελωνειακοί έλεγχοι είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται σε τρίτη χώρα εφόσον αυτό προβλέπεται σε διεθνή συμφωνία.

[...]

3. Όταν διενεργούνται έλεγχοι από αρχές διάφορες των τελωνειακών αρχών, οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές, ει δυνατόν δε κατά τον αυτό χρόνο και στον ίδιο χώρο.

[...]»

- 13 Το άρθρο 62 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Οι γραπτές διασαφήσεις πρέπει να συντάσσονται σε έντυπο σύμφωνα με τον προβλεπόμενο επίσημο τύπο εντύπου. Πρέπει [να είναι ενυπόγραφες και] να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν το τελωνειακό καθεστώς για το οποίο γίνεται η διασάφηση των εμπορευμάτων.

2. Στη διασάφηση πρέπει να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα των οποίων η προσκόμιση είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν το τελωνειακό καθεστώς για το οποίο γίνεται η διασάφηση των εμπορευμάτων.»

- 14 Το άρθρο 68 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«Οι τελωνειακές αρχές για να επαληθεύσουν την ακρίβεια των διασαφήσεων που έχουν αποδεχθεί είναι δυνατόν να προβούν:

- α) σε έλεγχο των εγγράφων ο οποίος αφορά τη διασάφηση και τα συνημμένα έγγραφα. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν ενδεχομένως να απαιτήσουν από τον διασαφ[ητή] να τους προσκομίσει άλλα έγγραφα για τη διαπίστωση της ακρίβειας των στοιχείων της διασαφήσης·
- β) σε εξέταση των εμπορευμάτων και, ενδεχομένως, σε δειγματοληψία για ανάλυση και λεπτομερή έλεγχο.»

15 Το άρθρο 71 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της διασάφησης αποτελούν τη βάση για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο έχουν υπαχθεί τα εμπορεύματα.

2. Όταν δεν πραγματοποιείται η επαλήθευση της διασάφησης, η εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρει η παράγραφος 1 βασίζεται στα στοιχεία της διασάφησης.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 178/2002

16 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31, σ. 1), προβλέπει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός αποτελεί τη βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με τα τρόφιμα, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη την πολυμορφία στον εφοδιασμό τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών προϊόντων, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Καθιερώνει κοινές αρχές και ευθύνες, τα μέσα ώστε να παρέχονται ισχυρή επιστημονική βάση, αποτελεσματικές οργανωτικές ρυθμίσεις και διαδικασίες με τις οποίες θα υποστηριχθεί η λήψη αποφάσεων σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων.»

17 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 178/2002 προβλέπει ότι, για τους σκοπούς του κανονισμού αυτού, ως «τρόφιμα» (ή «είδη διατροφής») νοούνται ουσίες ή προϊόντα είτε αυτά έχουν υποστεί πλήρη ή μερική επεξεργασία είτε όχι, τα οποία προορίζονται για βρώση από τον άνθρωπο ή αναμένεται ευλόγως ότι θα χρησιμεύσουν για τον σκοπό αυτόν.

18 Το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 178/2002 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Τρόφιμα τα οποία είναι μη ασφαλή δεν διατίθενται στην αγορά.

2. Τα τρόφιμα θεωρούνται ως μη ασφαλή όταν εκτιμάται ότι είναι:

α) επιβλαβή για την υγεία,

β) ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

19 Στις 16 Μαρτίου 2012, η Oniors Bio κατέθεσε ενώπιον της VID δύο διασαφήσεις για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων ποσοτήτων από ένα μείγμα ακατέργαστων σταθερών ρευστών φυτικών λαδιών, αποτελούμενο κατά 88 % από κραμβέλαιο και κατά 12 % από ηλιανθέλαιο, οι οποίες είχαν παραχθεί στη Λευκορωσία. Στις διασαφήσεις αυτές, η Oniors Bio ταξινόμησε το επίμαχο προϊόν στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ.

20 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής, το εισαγόμενο από την Oniors Bio εμπόρευμα δεν προοριζόταν για χρήση ως είδος διατροφής, αλλά αποκλειστικώς για χρήση για τεχνικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα, λόγω της

τεχνολογικής μεθόδου που εφαρμόστηκε για την παρασκευή του επίμαχου μείγματος λαδιών, δεν μπορούσε να αποκλεισθεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών στο τελικό προϊόν, ιδίως του μετουσιωτικού τολουολίου.

- 21 Η Oniors Bio υπέβαλε επίσης στη VID μια γνωμοδότηση του κέντρου πιστοποίησης της Λεττονίας (Latvijas Sertifikācijas Centrs), από την οποία προέκυπτε ότι το επίμαχο εμπόρευμα περιείχε τολουόλιο σε ποσοστό 1,4 %, κάτι που το καθιστούσε ακατάλληλο για διατροφή. Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει, εξάλλου, ότι δεν επιτρεπόταν η χρήση του εν λόγω εμπορεύματος για την παρασκευή ειδών διατροφής. Τέλος, κατά το αιτούν δικαστήριο, δεν υποβλήθηκε ενώπιόν του κανένα αποδεικτικό στοιχείο το οποίο να υποδηλώνει, έστω έμμεσα, τυχόν δόλια συμπεριφορά ή πρόθεση εξαπατήσεως εκ μέρους του παρασκευαστή και της Oniors Bio με σκοπό την αποφυγή καταβολής των οφειλόμενων δασμών ή φόρων.
- 22 Κατόπιν επιθεωρήσεως του εισαγόμενου εμπορεύματος και εξετάσεως των ληφθέντων δειγμάτων, η VID έκρινε, με δυο γνωμοδοτήσεις της 27ης Μαρτίου 2012, ότι το εμπόρευμα έπρεπε να ταξινομηθεί στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ. Βάσει των γνωμοδοτήσεων αυτών, η VID εξέδωσε, στις 29 Μαρτίου 2012, δύο αποφάσεις με τις οποίες αυξήθηκαν οι δασμοί και ο φόρος προστιθεμένης αξίας που καλείτο να καταβάλει η Oniors Bio.
- 23 Η Oniors Bio υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά των προμνημονευθεισών αποφάσεων ενώπιον της γενικής διευθύντριας της VID. Κατόπιν απορρίψεως της ενστάσεως, η Oniors Bio άσκησε προσφυγή κατά των εν λόγω αποφάσεων ενώπιον του Administratīvā rajona tiesa (περιφερειακό διοικητικό πρωτοδικείο). Η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε με απόφαση της 7ης Μαΐου 2013.
- 24 Η Oniors Bio άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 25 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση έχοντας πλήρη γνώση της κατάστασης, κάλεσε την Υπηρεσία τροφίμων και κτηνιατρικών υποθέσεων (Pārtikas un veterinārais dienests, στο εξής: PVD) να συμμετάσχει στη διαδικασία προκειμένου να δώσει, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της, τη γνωμοδότησή της επί των ζητημάτων που ανέκυψαν στην εκκρεμούσα ενώπιον του δικαστηρίου αυτού υπόθεση. Στη γνωμοδότηση της, η PVD, βασιζόμενη σε πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής του επίμαχου προϊόντος και σε συνοδευτικά του εν λόγω προϊόντος έγγραφα, συνήγαγε ότι δεν επρόκειτο για προϊόν που προορίζεται για χρήση ως είδος διατροφής ή ως πρώτη ύλη για την παρασκευή ειδών ανθρώπινης διατροφής και ότι δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για αυτούς τους σκοπούς.
- 26 Το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που παρέσχε ο παρασκευαστής του προϊόντος και των γνωμοδοτήσεων του κέντρου πιστοποίησης της Λεττονίας και της PVD, η κατάταξη του εισαγόμενου από την Oniors Bio μείγματος λαδιών στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ γεννά εύλογες αμφιβολίες. Κατά το αιτούν δικαστήριο, οι αμφιβολίες αυτές οφείλονται, αφενός, στην απουσία, στην ενώπιόν του εκκρεμούσα υπόθεση, στοχευόμενης δράσεως όπως αυτή στην απόφαση *Envoetil* (C-503/10, EU:C:2011:872), η οποία σκοπεί στο να καταστήσει το οικείο προϊόν μη αναστρέψιμο ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω της προσθήκης μετουσιωτικών ή άλλων επιβλαβών ουσιών. Αφετέρου, το γεγονός ότι η VID δεν διαπίστωσε την παρουσία επιβλαβών ουσιών στα δείγματα που ελήφθησαν από το εισαγόμενο εμπόρευμα εγείρει επιπλέον αμφιβολίες ως προς την προσήκουσα κατάταξη του επίμαχου εμπορεύματος.
- 27 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό διοικητικό εφετείο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Προϊόντα σε σχέση με τα οποία τα αποτελέσματα εξετάσεως των δειγμάτων που λήφθηκαν από διάφορες παρτίδες των εμπορευμάτων δεν καταδεικνύουν την ύπαρξη μετουσιωτικών ή άλλων επιβλαβών ουσιών που να τα καθιστούν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, αλλά τα οποία, βάσει των πληροφοριών που παρέσχε ο παρασκευαστής, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη

διατροφή (παρασκευή τροφίμων και τροφική αλυσίδα), καθόσον, λόγω των χαρακτηριστικών της διεργασίας παρασκευής του εμπορεύματος, δεν μπορεί να αποκλειστεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών στο προϊόν, πρέπει να κατατάσσονται εν γένει σε έναν από τους προβλεπόμενους για τα μη βρώσιμα προϊόντα κωδικούς ΣΟ ή πρέπει, αντιθέτως, να κατατάσσονται εν γένει σε έναν από τους κωδικούς της ΣΟ που προβλέπονται για τα προϊόντα διατροφής;

- 2) Σε ποια κριτήρια πρέπει να αποδίδεται μεγαλύτερη σημασία κατά την ερμηνεία των εννοιών “προϊόν διατροφής” και “μη βρώσιμο προϊόν”, για τους σκοπούς της εφαρμογής των κωδικών της ΣΟ;
- 3) Μπορεί ο προορισμός του προϊόντος να αποτελέσει αντικειμενικό κριτήριο κατατάξεως για τους σκοπούς της εφαρμογής των κωδικών της ΣΟ;
- 4) Μπορεί να χρησιμοποιηθεί η γνωμοδότηση της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την οποία, βάσει των νομοθεσιών περί τροφίμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, το εισαγόμενο από την εφεσείουσα εμπόρευμα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην τροφική αλυσίδα, καθόσον είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, ως κριτήριο κατατάξεως των εμπορευμάτων, κατά την ερμηνεία της έννοιας “μη βρώσιμο προϊόν”, για τους σκοπούς της εφαρμογής των κωδικών της ΣΟ;
- 5) Μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής σχετικά με την τεχνολογική διαδικασία παρασκευής του εμπορεύματος, βάσει των οποίων δεν μπορεί να αποκλειστεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών στο προϊόν, ως κριτήριο κατατάξεως των εμπορευμάτων, κατά την ερμηνεία της έννοιας “μη βρώσιμο προϊόν”, για τους σκοπούς της εφαρμογής των κωδικών της ΣΟ;
- 6) Ποιες φυσικοχημικές ιδιότητες του προς κατάταξη εμπορεύματος είναι σημαντικότερες για τους σκοπούς της ορθής ερμηνείας και εφαρμογής των κλάσεων 1518 00 31 και 1517 90 91 της ΣΟ;
- 7) Πρέπει να εφαρμόζεται εν γένει σε εμπόρευμα με τις φυσικοχημικές ιδιότητες που διαπιστώθηκαν εν προκειμένω η κλάση 1518 00 31 της ΣΟ;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 28 Προκαταρκτικώς, πρέπει, αφενός, να επισημανθεί ότι, όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται αίτησης προδικαστικής απόφασης που αφορά θέματα δασμολογικής κατάταξης, το έργο του συνίσταται μάλλον στην αποσαφήνιση των κριτηρίων τα οποία θα πρέπει να εφαρμόσει το εθνικό δικαστήριο για να κατατάξει ορθώς τα επίδικα προϊόντα στη ΣΟ παρά στην απευθείας πραγματοποίηση της κατάταξης αυτής, καθόσον μάλιστα το Δικαστήριο δεν διαθέτει πάντοτε όλα τα αναγκαία προς τούτο στοιχεία. Ως εκ τούτου, το εθνικό δικαστήριο βρίσκεται εν πάση περιπτώσει σε καλύτερη θέση για να το πράξει (απόφαση *Lukoyl Neftohim Burgas*, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 29 Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται συνεπώς να προβεί στην κατάταξη των επίμαχων στην υπόθεση της κύριας δίκης προϊόντων, αφού λάβει υπόψη του τις απαντήσεις του Δικαστηρίου στα ερωτήματά του.
- 30 Αφετέρου, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία προβλέπει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο οφείλει να δίδει στο εθνικό δικαστήριο χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς που έχει υποβληθεί στην κρίση του. Υπό το πρίσμα αυτό, το

Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση *Lukoyl Neftohim Burgas*, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 31 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, με τα επτά ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί κατά πόσον η ΣΟ έχει την έννοια ότι, προκειμένου να καθορισθεί εάν ένα μείγμα φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης πρέπει να ταξινομηθεί στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ ως βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, ή στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ, ως μη βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:
- τα αποτελέσματα της εξετάσεως των δειγμάτων που ελήφθησαν από ορισμένες παρτίδες του επίμαχου εμπορεύματος, εφόσον δεν κατέδειξαν την παρουσία μετουσιωτικών ή άλλων επιβλαβών ουσιών που καθιστούν το οικείο εμπόρευμα ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση·
 - οι πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής του οικείου εμπορεύματος, κατά τις οποίες το εν λόγω εμπόρευμα δεν προορίζεται για ανθρώπινη διατροφή στο μέτρο που, λόγω της τεχνολογικής μεθόδου που εφαρμόζεται για την παρασκευή του, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία σε αυτό επιβλαβών ουσιών και, ιδίως, τολουολίου·
 - ο προορισμός του επίμαχου εμπορεύματος·
 - η γνωμοδότηση της αρμόδιας επί των τροφίμων αρχής κράτους μέλους, κατά την οποία, βάσει των νομοθεσιών περί τροφίμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κράτους μέλους, το εισαγόμενο εμπόρευμα είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση·
 - οι μέθοδοι παρασκευής του εμπορεύματος·
 - οι φυσικοχημικές ιδιότητες του επίμαχου εμπορεύματος.
- 32 Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί η πάγια νομολογία κατά την οποία, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως αυτές ορίζονται στην οικεία κλάση της ΣΟ και στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων (απόφαση *Delphi Deutschland*, C-423/10, EU:C:2011:315, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 33 Κατά πάγια επίσης νομολογία, ο προορισμός του προϊόντος μπορεί να αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο για την κατάταξη, εφόσον είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμηθεί με γνώμονα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος αυτού (βλ. αποφάσεις *Agroferm*, C-568/11, EU:C:2013:407, σκέψη 41, και *Oliver Medical*, C-547/13, EU:C:2015:139, σκέψη 47). Πάντως, ο προορισμός του προϊόντος αποτελεί λυσιτελές κριτήριο μόνο στην περίπτωση που η κατάταξη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με βάση τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος και μόνον (απόφαση *Skoma-Lux*, C-339/09, Συλλογή, EU:C:2010:781, σκέψη 47).
- 34 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία που κατατέθηκε στο Δικαστήριο, το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης προϊόν είναι ένα μείγμα ακατέργαστων σταθερών ρευστών φυτικών λαδιών που αποτελείται κατά 88 % από κραμβέλαιο και κατά 12 % από ηλιανθέλαιο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής του, το ως άνω μείγμα δεν προορίζεται για ανθρώπινη διατροφή στο μέτρο που, εξαιτίας της τεχνολογικής μεθόδου που εφαρμόζεται για την παρασκευή του, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών και, ιδίως, τολουολίου.

- 35 Όπως προκύπτει από το γράμμα της, η κλάση 1517 της ΣΟ περιλαμβάνει, πέραν της «μαργαρίνης», «μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου αυτού, άλλα από τα λίπη και λάδια διατροφής και τα κλάσματά τους της κλάσης 1516».
- 36 Η θέση 1518 της ΣΟ περιλαμβάνει, κατά το γράμμα της, «λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, θερμικά επεξεργασμένα (βρασμένα ή ψημένα), οξειδωμένα, αφυδατωμένα, θειωμένα, εμφυσημένα, πολυμερισμένα με απλή θέρμανση ή αλλιώς χημικώς τροποποιημένα, με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 1516», καθώς και «μείγματα ή παρασκευάσματα μη βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου αυτού που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού».
- 37 Δεδομένου ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης μείγμα από ηλιανθέλαιο και κραμβέλαιο δεν υπάγεται στην κλάση 1516 της ΣΟ, εφόσον δεν αποτελείται από λίπη και από λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, διστεροποιημένα, επανεστεροποιημένα ή ελαϊδινισμένα (με ισομέρεια λιπαρών οξέων), έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα, διαπιστώνεται ότι υπάγεται είτε στην κλάση 1517 της ΣΟ είτε στην κλάση 1518 της ΣΟ, στο μέτρο που οι δύο αυτές κλάσεις αναφέρονται σε μείγματα από φυτικά λάδια, η δε κατάταξή του στη μία ή στην άλλη κλάση εξαρτάται από το κατά πόσον πρόκειται περί βρώσιμου ή μη μείγματος, όπως σημειώθηκε στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως. Το κεφάλαιο 15 της ΣΟ προβαίνει πράγματι σε διάκριση, επαναλαμβάνοντας επ' αυτού τη διάκριση που καθιερώνει το κεφάλαιο 15 του ΕΣ, μεταξύ των βρώσιμων μειγμάτων από φυτικά λάδια, τα οποία υπάγονται στην κλάση 1517 της ΣΟ, και των μη βρώσιμων μειγμάτων από φυτικά λάδια, τα οποία υπάγονται στην κλάση 1518 της ΣΟ.
- 38 Πρέπει συναφώς να επισημανθεί ότι η σημείωση 3 του κεφαλαίου 15 της ΣΟ, η οποία επαναλαμβάνει το γράμμα της σημείωσης 3 του κεφαλαίου 15 του ΕΣ, διευκρινίζει ότι η κλάση 1518 της ΣΟ «δεν περιλαμβάνει τα λίπη και λάδια απλώς μετουσιωμένα, που παραμένουν στην κλάση στην οποία υπάγονται τα αντίστοιχα μη μετουσιωμένα λίπη και λάδια». Ωστόσο, στην επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ αναφορικά με το κεφάλαιο 15 διευκρινίζεται, αφενός, ότι η μνημονευόμενη στην εν λόγω σημείωση 3 έκφραση «λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, απλώς μετουσιωμένα» αφορά «τα λίπη ή τα λάδια και τα κλάσματά τους, στα οποία, προκειμένου να καταστούν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, προσετέθη μετουσιωτικό», όπως, μεταξύ άλλων, τολουόλιο. Στο τελευταίο εδάφιο της ίδιας επεξηγηματικής σημείωσης διευκρινίζεται, αφετέρου, ότι η σημείωση 3 του κεφαλαίου 15 του ΕΣ δεν εφαρμόζεται σε μετουσιωμένα μείγματα ή παρασκευάσματα λιπών ή λαδιών.
- 39 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι, προκειμένου ένα μείγμα φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης να χαρακτηριστεί ως «μη βρώσιμο» και να ταξινομηθεί στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ δεν πρέπει απαραίτητως να έχει καταστεί μη αναστρέψιμο ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω στοχευμένης δράσεως κατά τη διαδικασία παρασκευής του. Αρκεί το να υπάγεται στα μη βρώσιμα μείγματα λόγω των αντικειμενικών του χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων, καθώς και του απορρέοντος από αυτά προορισμού.
- 40 Επ' αυτού, καταρχάς, η μνημονευθείσα από το αιτούν δικαστήριο απόφαση *Enroetil* (C-503/10, EU:C:2011:872) δεν μπορεί να μεταβάλει την ως άνω διαπίστωση. Συγκεκριμένα, η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή αφορούσε την έννοια της «μετουσίωσης» και όχι τη διάκριση μεταξύ βρώσιμων και μη βρώσιμων μειγμάτων. Στην υπόθεση αυτή το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι σε προϊόν το οποίο δεν είχε υποστεί μετουσίωση κατόπιν μιας εκ των προβλεπόμενων στην εφαρμοστέα διάταξη διαδικασίας έπρεπε να επιβληθεί ο επίμαχος στην υπόθεση αυτή ειδικός φόρος κατανάλωσης, έστω και αν το εν λόγω προϊόν περιείχε ουσίες που το καθιστούσαν ακατάλληλο για κατανάλωση από τον άνθρωπο (βλ., συναφώς, απόφαση *Enroetil*, C-503/10, EU:C:2011:872, σκέψη 66). Ωστόσο, εν προκειμένω, το γράμμα της διάκρισης 1518 00 31 της ΣΟ αφορά όχι μόνον τα μείγματα φυτικών λαδιών που έχουν υποστεί μετουσίωση κατόπιν ορισμένων μεθόδων, αλλά, εν γένει, τα μη βρώσιμα μείγματα φυτικών λαδιών.

41. Εν συνεχεία, όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ ενός βρώσιμου μείγματος λαδιών, που μπορεί να ταξινομηθεί στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ, και ενός μη βρώσιμου μείγματος λαδιών, που υπάγεται στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως σημειώθηκε στη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, η διάκριση αυτή στηρίζεται στον προορισμό του εν λόγω μείγματος, για χρήση ως τροφίμου ή όχι, αντιστοίχως.
42. Προκειμένου να καθορισθεί κατά πόσον ένα τέτοιο μείγμα προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως τρόφιμο ή όχι, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα συμφύη με αυτό κρίσιμα στοιχεία σχετικά με τα αντικειμενικά του χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές του ιδιότητες. Απόκειται στον εισαγωγέα, κατά τον χρόνο εισαγωγής, να αποδείξει τον προορισμό ο οποίος μνημονεύεται για το επίμαχο προϊόν στη διασάφηση που καταθέτει στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση *Oliver Medical*, C-547/13, EU:C:2015:139, σκέψη 51).
43. Πρέπει να επισημανθεί επ' αυτού ότι το γεγονός ότι, λόγω των χαρακτηριστικών της μεθόδου παρασκευής του, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία, σε ένα μείγμα φυτικών λαδιών, ουσιών επιβλαβών για την ανθρώπινη υγεία συνιστά λυσιτελές στοιχείο, δυνάμενο να δικαιολογήσει τον χαρακτηρισμό ενός τέτοιου μείγματος ως «μη βρώσιμου», βάσει των αντικειμενικών του χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων, και, ως εκ τούτου, την κατάταξή του στην κλάση 1518 της ΣΟ και, ειδικότερα, εφόσον αποτελείται από ακατέργαστα φυτικά λάδια, στη διάκριση 1518 00 31.
44. Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες ενός μείγματος φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να επισημανθεί ότι οι έγγραφες πληροφορίες του παρασκευαστή ενός προϊόντος συνιστούν, κατά το άρθρο 68, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την επαλήθευση της διασάφησης για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και για την κατάταξη του επίμαχου εμπορεύματος στην κατάλληλη κλάση της ΣΟ.
45. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, εντούτοις, ως προς το πώς οι πληροφορίες τις οποίες παρέχει ο παρασκευαστής και οι οποίες αφορούν μείγμα φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης μπορούν να συμβιβάζονται με τα αποτελέσματα της εξέτασης των δειγμάτων που ελήφθησαν από το εν λόγω μείγμα και αναλύθηκαν από τις τελωνειακές αρχές, τα οποία δεν κατέδειξαν την παρουσία ουσιών επιβλαβών για την ανθρώπινη υγεία.
46. Επ' αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 68, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, για την επαλήθευση των διασαφήσεων τις οποίες έχουν αποδεχθεί, οι τελωνειακές αρχές είναι δυνατόν να προβαίνουν σε εξέταση των οικείων εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με ενδεχομένη δειγματοληψία για ανάλυση και λεπτομερή έλεγχο. Σύμφωνα με το άρθρο 71, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της διασάφησης για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία αποτελούν τη βάση για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο έχουν υπαχθεί τα οικεία εμπορεύματα και επομένως, μεταξύ άλλων, για την κατάταξη των εν λόγω εμπορευμάτων στη ΣΟ.
47. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, στην περίπτωση που το εμπόρευμα το οποίο αφορά η διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία παρουσιάζεται στην εν λόγω διασάφηση ως μη βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, αλλά στην εκ μέρους των αρμοδίων τελωνειακών αρχών εξέταση των ληφθέντων από το μείγμα αυτό δειγμάτων δεν έχει εντοπισθεί η παρουσία ουδεμίας επιβλαβούς για την ανθρώπινη υγεία ουσίας, οι ανωτέρω αρχές μπορούν να ταξινομήσουν το εμπόρευμα αυτό σε κλάση της ΣΟ η οποία αφορά τα βρώσιμα μείγματα φυτικών λαδιών, όπως, εν προκειμένω, η κλάση 1517 της ΣΟ, εκτός εάν υφίστανται άλλα στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι το επίμαχο εμπόρευμα δεν προορίζεται, λόγω της φύσης του και των αντικειμενικών του ιδιοτήτων, για χρήση ως είδος διατροφής.

- 48 Πληροφορίες όπως αυτές που παρέσχε ο παρασκευαστής του επίμαχου στην υπόθεση της κύριας δίκης μείγματος φυτικών λαδιών, κατά τις οποίες, εξαιτίας της μεθόδου παρασκευής ενός τέτοιου μείγματος, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία σε αυτό ουσιών επιβλαβών για την ανθρώπινη υγεία, συνιστούν, ακριβώς, στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι το επίμαχο μείγμα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «βρώσιμο». Την αξία των πληροφοριών αυτών δεν ακυρώνουν αυτομάτως τα αποτελέσματα και μόνον μιας αναλύσεως δειγμάτων η οποία δεν κατέδειξε την παρουσία επιβλαβών ουσιών, στο μέτρο που μια τέτοια παρουσία, στο επίμαχο μείγμα φυτικών λαδιών, είναι όχι βέβαιη, αλλά απλώς ενδεχόμενη.
- 49 Είναι βεβαίως αληθές ότι τα αποτελέσματα αναλύσεως δειγμάτων από μείγμα φυτικών λαδιών, όπως αυτά που ελήφθησαν από τη VID στην υπόθεση της κύριας δίκης, μπορούν να εγείρουν αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέσχε ο παρασκευαστής και περιλαμβάνονται στη διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, όσον αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη, στο επίμαχο μείγμα, ουσιών επιβλαβών για την ανθρώπινη υγεία. Σε τέτοια περίπτωση, οι τελωνειακές αρχές δύναται, βάσει του άρθρου 68, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, να προβούν σε επιπρόσθετους ελέγχους και να απαιτήσουν από τον διασαφητή να τους προσκομίσει άλλα αποδεικτικά έγγραφα, προκειμένου να επαληθευθεί η ακρίβεια ή μη των πληροφοριών του παρασκευαστή και των όσων αναφέρονται στη διασάφηση αυτή και προκειμένου να καταπολεμηθεί κάθε ενδεχόμενη απόπειρα απάτης.
- 50 Εντούτοις, ελλείπει τέτοιων στοιχείων και τέτοιων επιπροσθέτων αποδείξεων, ικανών να κλονίσουν την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέσχε ο παρασκευαστής μείγματος φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης και περιλαμβάνονται στη διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, η τελωνειακή αρχή δεν είναι δυνατόν να βασισθεί μόνο στο γεγονός ότι τα δείγματα από το μείγμα αυτό φυτικών λαδιών, τα οποία η ίδια έλαβε και ανέλυσε, δεν περιείχαν επιβλαβείς ουσίες προκειμένου να ταξινομήσει το μείγμα αυτό σε μια θέση της ΣΟ, όπως εν προκειμένω στη θέση 1517, στην οποία υπάγονται τρόφιμα.
- 51 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι από τη δικογραφία που κατατέθηκε στο Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης υφίστανται στοιχεία ικανά να κλονίσουν το αληθές των πληροφοριών σχετικά με τη μέθοδο παρασκευής του μείγματος φυτικών λαδιών που εισήγαγε η προσφεύγουσα της κύριας δίκης. Εξάλλου, όπως σημειώθηκε στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι δεν υφίσταται καμία απόδειξη περί δόλιας συμπεριφοράς εκ μέρους του παρασκευαστή του εμπορεύματος ή της προσφεύγουσας της κύριας δίκης. Σε κάθε περίπτωση, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να αποφανθεί κατά πόσον υφίστανται τέτοια στοιχεία.
- 52 Τέλος, ως προς την ενδεχόμενη σημασία που έχει, για τους σκοπούς της δασμολογικής κατάταξης εμπορεύματος όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, η γνωμοδότηση της εθνικής αρχής που είναι αρμόδια για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί τροφίμων, τμήμα της οποίας αποτελεί και ο μνημονευθείς από το αιτούν δικαστήριο κανονισμός 178/2002, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων κατά τον χρόνο του εκτελωνισμού τους απόκειται στις εθνικές τελωνειακές αρχές οι οποίες εφαρμόζουν σχετικώς τις διατάξεις της ΣΟ και του τελωνειακού κώδικα.
- 53 Ο δε κανονισμός 178/2002, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, αυτού, σκοπεί στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με τα τρόφιμα και επιδιώκει, επομένως, άλλον σκοπό.
- 54 Εξάλλου, από τον συνδυασμό του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 14, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 178/2002 προκύπτει ότι ο όρος «είδος διατροφής», κατά την έννοια του κανονισμού αυτού, μπορεί να περιλαμβάνει επίσης προϊόντα επιβλαβή για την υγεία ή ακατάλληλα για ανθρώπινη χρήση, των οποίων η διάθεση στην αγορά απαγορεύεται.

- 55 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η γνωμοδότηση της αρμόδιας για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί τροφίμων αρχής κράτους μέλους, κατά την οποία ένα μείγμα φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, δεν μπορεί να είναι, αυτή και μόνον, καθοριστική για τον χαρακτηρισμό του εν λόγω μείγματος ως «μη βρώσιμου» και, συνεπώς, για την κατάταξή του στην κλάση 1518 της ΣΟ.
- 56 Πράγματι, ο χαρακτηρισμός και μόνον ενός τέτοιου μείγματος ως «βρώσιμου», για τους σκοπούς εφαρμογής της ΣΟ και είσπραξης των αντίστοιχων δασμών, δεν συνεπάγεται αυτομάτως την κυκλοφορία του στην αγορά ως προϊόντος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Όπως ήδη σημειώθηκε, το άρθρο 14 του κανονισμού 178/2002 απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά ενός μη ασφαλούς «τροφίμου», δηλαδή επιβλαβούς για την υγεία ή ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση. Πάντως, μια γνωμοδότηση της αρμόδιας επί των τροφίμων εθνικής αρχής, κατά την οποία ένα μείγμα φυτικών λαδιών όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, συνιστά ένα εκ των στοιχείων που πρέπει να λαμβάνει υπόψη η αρμόδια αρχή ή το αρμόδιο εθνικό δικαστήριο ενόψει της κατάταξης του εν λόγω μείγματος στην προσήκουσα κλάση της ΣΟ (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση *Oliver Medical*, C-547/13, EU:C:2015:139, σκέψη 53).
- 57 Λαμβανομένων υπόψη όλων των προηγηθεισών σκέψεων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι, προκειμένου να καθοριστεί αν μείγμα φυτικών λαδιών, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να ταξινομηθεί στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ, ως βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, ή στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ, ως μη βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία της προκειμένης περίπτωσης, στο μέτρο που αφορούν τα συμφυή με το προϊόν αυτό αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές του ιδιότητες. Μεταξύ των κρίσιμων στοιχείων που μπορούν να δικαιολογήσουν την ταξινόμηση ενός τέτοιου μείγματος ως «μη βρώσιμου» πρέπει να αξιολογούνται οι πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής του μείγματος αυτού στο πλαίσιο της τελωνειακής του διασάφησης, κατά τις οποίες, λόγω των χαρακτηριστικών της μεθόδου παρασκευής του, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών στο εν λόγω μείγμα. Συναφώς, το γεγονός ότι κατά την ανάλυση δειγμάτων που ελήφθησαν από ένα τέτοιο μείγμα φυτικών λαδιών δεν βρέθηκε σε αυτό καμία επιβλαβής ουσία δεν αρκεί, αυτό και μόνον, ώστε να αμφισβητηθεί ο χαρακτηρισμός του επίμαχου μείγματος ως «μη βρώσιμου». Μια τέτοια συνέπεια προϋποθέτει την ύπαρξη άλλων κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων, ικανών να κλονίσουν την ακρίβεια των πληροφοριών σχετικά με τη μέθοδο παρασκευής του επίμαχου μείγματος, τις οποίες παρέσχε ο παρασκευαστής του και οι οποίες περιλαμβάνονται στην ανωτέρω διασάφηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 62, 68 και 71 του τελωνειακού κώδικα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 58 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία, η οποία περιέχεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1006/2011 της Επιτροπής, της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, έχει την έννοια ότι, προκειμένου να καθοριστεί αν μείγμα φυτικών λαδιών, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να ταξινομηθεί στη διάκριση 1517 90 91 της ΣΟ, ως βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, ή στη διάκριση 1518 00 31 της ΣΟ, ως μη βρώσιμο μείγμα φυτικών λαδιών, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία της προκειμένης περίπτωσης, στο μέτρο που αφορούν τα συμφυή με το

προϊόν αυτό αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές του ιδιότητες. Μεταξύ των κρίσιμων στοιχείων που μπορούν να δικαιολογήσουν την ταξινόμηση ενός τέτοιου μείγματος ως «μη βρώσιμου», πρέπει να αξιολογούνται οι πληροφορίες που παρέσχε ο παρασκευαστής του μείγματος αυτού στο πλαίσιο της τελωνειακής του διασάφησης, κατά τις οποίες, λόγω των χαρακτηριστικών της μεθόδου παρασκευής του, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η παρουσία επιβλαβών ουσιών στο εν λόγω μείγμα. Συναφώς, το γεγονός ότι κατά την ανάλυση δειγμάτων που ελήφθησαν από ένα τέτοιο μείγμα φυτικών λαδιών δεν βρέθηκε σε αυτό καμία επιβλαβής ουσία δεν αρκεί, αυτό και μόνον, ώστε να αμφισβητηθεί ο χαρακτηρισμός του επίμαχου μείγματος ως «μη βρώσιμου». Μια τέτοια συνέπεια προϋποθέτει την ύπαρξη άλλων κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων, ικανών να κλονίσουν την ακρίβεια των πληροφοριών σχετικά με τη μέθοδο παρασκευής του επίμαχου μείγματος, τις οποίες παρέσχε ο παρασκευαστής του και οι οποίες περιλαμβάνονται στην ανωτέρω διασάφηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 62, 68 και 71 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005.

(υπογραφές)